

Aika: 27.11.2020 klo 9.00-12.00

Paikka: Etäyhteys

Paikalla: Mirja Anttila, Mari Ekman, Ilkka Haataja, Liisa Hilander (puheenjohtaja), Outi Hintikka, Ilona Lindfors (sihteeri), Katriina Tiainen, Jaakko Tuohiniemi

Poissa: Maria Forsén, Taru Fröjdholm, Tarja Turunen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:03

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

3. Kokouskuulumisia

3.1. Kuvailuryhmien yhteiskokous/työpaja 3.11.2020

- ei kommentteja tähän nimenomaiseen työpajaan
- Sisku-ryhmä keskusteli yhteiskokousten tarkoituksesta
  - ryhmästä nousi näkemyksiä, että olisi tarve saada tehtyä enemmän päätöksiä useampaa kuvailuryhmää koskevissa asioissa
  - lisäksi Sisku-ryhmä toivoi, että kokouksissa olisi enemmän keskustelua. Tähän keskustelun vähäisyyteen saattaa osaltaan olla syynä se, että kokoukset on jouduttu nyt poikkeusaikana järjestämään etänä
  - pohdittiin, miten päätöksentekoa voisi edistää, mutta ei löydetty mitään erityisiä syitä, miksi päätöksiä ei saada tehtyä
  - haasteena voi olla se, että asioilla on erilainen tärkeys eri ryhmissä ja se, että eri kirjastoissa on käytössä eri järjestelmät
- Liisa lupasi viedä Sisku-ryhmän toiveen keskustelun ja päätöksenteon lisäämisestä Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokoukseen

3.2. KAM-ryhmän kokous 20.11.2020

- KAM-ryhmän kokouksista ei ole muistioita
- Jarmo Saarikko ja Okko Vainonen esittelivät kokouksessa nimitietopalvelun uutta tietomallia: [Nimitietopalvelun tietomalli -esitys](#)

3.3. UDK-työryhmän kokous 24.11.2020

- kokouksen muistio ei ole vielä saatavilla.
- kokouksessa Jarmo Saarikko kertoi Supistetun UDK:n kuulumisista
- Supistettua UDK:ta koskevat palautteet ja korjausehdotukset voi lähettää Finto-palautteen kautta
- Kansainvälisiä päivityksiä seurattava. Uudet luokat löytyvät kansainvälisiltä sivuilta. Jarmo selvittää, mistä löytyy tieto vanhoihin luokkiin mahdollisesti tulevista muutoksista
- päätetty tehdä selvitys siitä, mitä UDK-versioita Melindan tietueissa on käytetty viimeisen kahden vuoden aikana. Alustavasti näyttää siltä, että luokituksen version merkitsemisessä on hajontaa.
- päätettiin tehdä [Supistetun UDK:n kotisivu](#) Finton asiakaswikiin. Jarmo on aloittanut sivun laatimisen
- UDK-ryhmä keskusteli Fennican käyttämien UDK-luokkien siirtymisestä Melindasta Alma-tietokantoihin. HYK ei halua Fennican luokkia omaan tietokantaansa, kun ne eroavat HYK:ssa käytössä olevista luokista. Teknisiä ratkaisuja on mietitty, mutta vielä ei ole löytynyt toimivaa ratkaisua. UDK-ryhmä keskusteli myös siitä, mitä vaihtoehtoja Fennican UDK-luokituksen kehittämiseen on.

4. Kokous-tyyppiset tapahtumat YSO:ssa (jatkoa edellisestä kokouksesta)

- Sisku-ryhmän keskustelua
  - Jos ei voida poistaa näitä termejä YSO:sta, niin se on ongelmallista. Kokousten lisäksi muitakin vastaavia tapauksia, esimerkiksi rakennukset kuuluisivat 110 kenttään
    - Huomautettiin, että rakennusten osalta on kansainvälinen keskustelu vielä kesken, ovatko paikkoja, yhteisöjä vai teoksia. Oltava varma, ennen kuin lähtee tekemään suuria muutoksia.
  - mahdollisia ratkaisutapoja:
    - jos kokous-tyyppiset tapahtumat jäävät YSO:on pitäisi niissä olla huomautus, että näitä YSO-termejä ei käytettä kirjastosektorilla. Ryhmästä nousi epäily, että näitä huomautuksia ei välttämättä tulisi luettua
    - yhtenä vaihtoehtona on pohdittu kahdessa sanastossa olevien samojen termien linkittämistä toisiinsa, mutta tässä on haasteita esimerkiksi tunnisteet näissä kahdessa sanastossa ovat muodoltaan erilaiset
    - yksi vaihtoehto voisi olla, että tämän tyyppiset YSO-termit eivät siirtyisi ollenkaan Asteriin, jos samasta termistä on myös yhteisönimi
  - Yhteisönimissä käytössä olevat nimimuodot puhuttivat:
    - Onko yleisesti hyväksytty KAM-sektorilla, että käytetään esim. puna-armeijasta venäjänkielistä nimimuotoa?

- kirjastopuolellakin ongelmana yhteisönimien yksikielisyys, esim. ruotsinkielisten nimimuotojen käyttö pitäisi olla mahdollista
  - Jaakko kertoi, että toimijakuvailuverkoston pienryhmä kääntää Kongressin kirjaston laatimaa H405-listaa (Establishing Certain Entities in the H 405 Name or Subject Authority File). Jaakko esitteli ryhmän työstämää listausta, jossa käydään läpi erityyppisiä toimijoita, ja sitä mihin kenttään ne tulisi auktorisoida
  - huomautettiin, että eri kentissä on mahdollista antaa erilaisia lisätietoja kuten esimerkiksi 611-kentässä kokouksen järjestysnumero
  - Jos kokoukset, rakennukset ym. siirretään yhteisöiksi, pitäisi myös pohtia, miten kaikki erityyppiset entiteetit lisätään toimijauktoiteetteihin, nyt toimijatietueisiin tallennetaan esimerkiksi toimialat ym.
  - Ryhmän näkemys: yhteisöihin kuuluvat termit haluttaisiin siirtää yhteisönimiin
- asian pohdinta jatkuu. Ratkaisun löytymisessä haasteena se, että YSO on käytössä esim. julkishallinnossa, jossa ei ole käytössä toimija-auktoiteetteja

5. Keskustelua 648-kentästä

- saatu kysymys, käytetäänkö 648-kentässä aina 2. indikaattorin arvoa 4, kun aikamääre tallennetaan numeerisessa muodossa
- [Sisällönkuvailuoppaan aiheena aika ohjeistus](#)
- ohjeistuksena on, että yksittäiset vuodet ja peräkkäisten vuosien muodostamat ajanjaksot merkitään 648-kenttään käyttäen 2. indikaattorin arvoa 4
  - YSasta YSOon konversiossa kuitenkin muutettu näitä numeerisen aikamäärään sisältäviä kenttiä muotoon 648 _7 & |2 yso/fin
- milloin käytetään 2. indikaattorin arvoa 7 & osakentässä 2 yso/fin?
  - tätä merkintää on ohjeistettu käyttämään, kun on kyse vuosikymmenestä tai vuosiadasta (sisältää sanan –luku tai –talet)
- tuleva aikaontologia ei ratkaise tätä ongelmaa, kun yksittäisiä vuosia ei ole tarkoitus lisätä aikaontologiaan
- päätettiin siirtää 648-kenttä Kuvailuryhmien yhteistyöryhmän käsittelyyn

6. Auktorisoimattomat yhteisöt sisällönkuvailussa

- Kysymys: Jos kuvailussa tarvittavaa yhteisöä ei löydy Suomalaisista yhteisönimistä, niin pitäisikö kyseinen yhteisö merkitä 610-kenttään vai 653-kenttään?
  - 610-kentässä 2. indikaattorin arvo 4 tarkoittaa, että termi on peräisin kontrolloidusta sanastosta, jolla ei ole sanastokoodia
  - Jos käytettäisiin 653-kenttää, niin siinä voi 2. indikaattorin avulla kertoa, minkä tyyppisestä termistä on kyse
- Keskustelua:
  - Voisiko ajatella, että 610-kenttään voisi laittaa esimerkiksi Wikidatasta tai VIAF:sta löytyviä nimimuotoja ja käytettäisiin 2. indikaattorin arvoa 4
  - ongelmallista, jos esimerkiksi otetaan VIAF:sta alkukielinen nimimuoto, joka ei ole tuttu suomalaiselle hakijalle, ei haku onnistu, kun ei ole viittausmuotoja

- Suomalaisiin yhteisönimiin on auktorisoitu yhteisöjä myös alkukielisillä nimillä, mutta auktoriteeteissa on myös suomenkielinen hakijalle tuttu nimimuoto viittaamuotona (esim. solidaarisuus-liike on auktorisoitu yhteisönimiin alkukielisellä (puola) nimimuodolla)
- Jos VIAF:sta/Wikidatasta löytyvä nimimuoto ei ole tuttu suomenkieliselle hakijalle, pitäisi 653 kenttään lisätä suomalaisille tuttu nimimuoto
- Kirjastopalvelussa otettu VIAF:sta esimerkiksi ranskalaiselle yhteisölle ranskankielinen nimimuoto
- Sisku-ryhmän mielestä olisi hyvä, että yhteisöjä auktorisoitaisiin Suomalaisiin yhteisönimiin mahdollisimman paljon, jos halutaan että on linkitettyä tietoa, pitäisi enemmän auktorisoida yhteisöjä
- Jos yhteisöllä on olemassa suomenkielinen nimi, pyritään saamaan nimimuoto auktorisoitua, jos yhteisöllä on vain ulkomainen nimi, niin silloin otettaisiin VIAF:sta tai Wikidatasta löytyvä nimimuoto
- Todettiin, että tämän asian ratkaiseminen vaatii laajemman keskustelun. Toimijakuvailun näkökulma pitäisi saada ja myös Kumean mielipide tarvitaan. Päätettiin kutsua Toimijakuvailusta edustaja keskustelemaan asiasta ensi vuoden alkupuolen Sisku-ryhmän kokoukseen

7. Siskun uutiskirjeen sisältö

- keskusteltiin Liisan esittelemästä uutiskirjeluonnoksesta
- lisätään kirjeeseen työryhmien kuulumiset
- Liisa työstää luonnosta käydyn keskustelun pohjalta ja laittaa ryhmälle kommentoitavaksi. Tarkoitus olisi saada uutiskirje lähetettyä ennen seuraavaa kokousta

8. Muut asiat

- Mikko Lappalaisen sähköpostiviesti Finto:n tiekartasta, voi ehdottaa parannuksia ym. kehitysideoita: "Jätä perusteltu ehdotuksesi Flinga-tauluun 10.12.2020 mennessä: <https://edu.flinga.fi/s/EPKBVZ3> Voit myös peukuttaa muiden jättämiä ehdotuksia."
- Sisku-ryhmä voisi lisätä Flingaan seuraavat asiat:
  - toive aikaontologian julkaisemisesta
  - toivotaan ehdotusjärjestelmää muillekin sanastoille kuin YSO:lle. Toiveena olisi myös, että ehdotusjärjestelmässä tulisi olla samat toiminnot kuin YSO:n ehdotusjärjestelmässä

9. Tiedotusasiat

Seuraava kokous 16.12., jolloin aiheina mm. Siskun toimintakertomus ja tosu. Kokoukseen tulee vierailemaan Satu Niininen Kansalliskirjastosta kertomaan Kirjavälityksen ennakkotiedoista

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12:00